

فرشاد گلزاری

حدود پنج ماه پیش یعنی در اوایل ماه مارس ۲۰۲۳ و در بحبوحه جنگ اوکراین، الکساندر لو کاشنکو، رئیس جمهوری بلاروس به چین سفر کرد و به نوعی این اقدام او تا چند روز زیر ذره بین تحلیلگران سیاسی و نظامی اتحادیه اروپا و آمریکا قرار داشت.

او در دیدار با شای جینپینگ، رئیس جمهوری چین بر تحکیم روابط دو جانبه تأکید کرد و رسانه‌های بلاروس هم اعلام کردند که دو طرف همچنین نگرانی عمیق خود را نسبت به مناقشه مسلحانه در منطقه اروپا و تمایل خود برای برقراری هر چه سریع‌تر صلح در اوکراین ابراز کردند.

هر دو رئیس‌جمهور در کنفرانس خبری مشترک خود اذعان کردند که بلاروس و چین مایل به کاهش بحران بوده و آماده هستند هر تلاشی برای بازگشت صلح و نظم به منطقه انجام دهند. در آنموقع شای گفت که با توجه به «بی‌ثباتی و تلاطم در عرصه بین‌المللی» چین مایل است اعتماد و همکاری میان پکن و مینسک تقویت شود.

این اظهارات رئیس‌جمهوری چین در حالی عنوان شد که پکن طرح صلحی را برای اجاد آتش‌بس در اوکراین مطرح کرده بود و لو کاشنکو در همان سفر با اشاره به اقدامات چین گفت که این طرح «در زمانی بسیار پیچیده» ارائه شده و برای جلوگیری از سقوط کنترل نشده به ورطه تقابل جهانی که هیچ برنده‌ای ندارد ضروری است.

در پایان همان روز خبرگزاری شینهوا درباره نتایج سفر لو کاشنکو به چین گفت که در این سفر چندین سند همکاری در زمینه اقتصادی، تجاری، صنعتی، کشاورزی، علمی، فناوری، بهداشتی، گردشگری و ورزشی امضا شد و سپس وزارت اقتصاد بلاروس گفت که یکی از این توافقنامه‌ها درباره ایجاد یک منطقه تجاری و سرمایه‌گذاری میان دو کشور است. آنچه در این میان از نظر بسیاری از رسانه‌های مطرح دنیا

وزیر دفاع چین در بحبوحه جنگ اوکراین وارد بلاروس شد؛

پکن و یارکشی ملموس علیه کی‌یف

مغفول ماند، این است که دو طرف بر سر همکاری‌های دفاعی و امنیتی و همچنین مبارزه با انقلاب‌های رنگی یا یکدیگر توافق نامۀ همکاری امضا کردند. این مسأله بدان جهت اهمیت دارد که بدانیم توافق‌هایی که میان پکن و مینسک منعقد شد، در اصل نشان می‌دهد که اشتراکاتی میان دو طرف از حیث ماهوی و شکلی وجود دارد، اما نکته مهم این است که حلقه وصل این دو به یکدیگر کسی نیست جز ولادیمیر پوتین.

قطب‌بندی‌ها به جایی رسیده که اوکراین به عنوان زمین بازی، تحت حمایت اروپا و آمریکا قرار دارد و از سوی دیگر بلاروس به عنوان کشور همسایه کی‌یف و هم‌مرز با آن تحت حمایت روسیه و سپس چین قرار گرفته است

زمانی که جنگ اوکراین شروع شد، بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران اعلام کردند که این منازعه بدون شک یکبارۀ گسترده می‌شود و به سمتی خواهد رفت که بلوک‌بندی و ائتلاف‌های جدید در دنیا ظاهر می‌شود. این تحلیل کاملاً درست بود؛ چرا که بلاروس و در کل لوکاشنکو بدون اجازه پوتین حتی یک قدم به جلو یا عقب بر نمی‌دارند و این سفر هم مطمئناً با چراغ سبز کرملین انجام شد. لذا در این مقطع زمانی به صورت کامل شاهد آن هستیم که قطب‌بندی مذکور به صورت تمام و کمال خود را عیان کرده است؛ به عبارتی دیگر اوکراین به عنوان زمین بازی تحت حمایت اروپا و آمریکا قرار دارد و از سوی دیگر بلاروس به عنوان کشور همسایه اوکراین و هم‌مرز با این کشور تحت حمایت روسیه و سپس چین است.

یک سفر و دو پیام!
شکی وجود ندارد که اقدام پنج

کنفرانس امنیت بین‌المللی در مسکو به زبان آورده است. حال سؤال اصلی این است که چرا در برهه زمانی کنونی چینی‌ها دست به چنین اقدامی زده‌اند؟ واقعیت امر این است که از سفر وزیر دفاع چین به بلاروس دو دلیل عمده استنباط می‌شود. نخست آنکه او با این اقدام و حضور در مسکو سپس در مینسک، به دنبال آن است تا به دنیا بگوید هنوز از همان مشی چپگرایی در سیاست خارجی خود استفاده می‌کند. این اقدام پکن بدون تردید یک پیام مشخص به غرب و به خصوص ایالات متحده دارد. چین با این اقدام آنهم در زمانی که گفته می‌شود روس‌ها به دنبال اجرای یک عملیات جدید پس از ضدحمله اوکراین هستند، در حقیقت و بر خلاف آنچه که پکن می‌گوید، نوعی جانب‌داری به نفع روسیه و شرکای آن به حساب می‌آید و فاز دوم نوعی پیام مستقیم به ایالات متحده است. اما دلیل دوم بحث طرح صلح چین برای اوکراین است.

اگر فرض را بر این بگذاریم که هدف وزیر دفاع چین به مسکو و مینسک نظامی نیست و اصولاً برای مقاصد سیاسی به روسیه و بلاروس سفر کرده، باید به این مهم اشاره کرد که چین عموماً می‌خواهد از این مانور وزیر دفاع خود یک بهره‌برداری سیاسی کند و در نهایت یک گزارش میدان با چاشنی دیپلماتیک از درون سفر یک مقام نظامی به بلاروس بیرون بکشد. از منظر دیگر نباید یادمان برسد که چین و آمریکا در پرونده‌های دیگر با هم درگیر هستند. این در حالیست که تمام این تحرکات نه تنها از سوی غرب رصد می‌شود، بلکه آنها را از اقدامات خشنود نیستند. به عنوان مثال روز گذشته (چهارشنبه) ودانت پاتل، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت که مانگرانی‌های خود را نسبت به روابط نزدیک روسیه و چین و همچنین اقدامات آن‌ها صراحتاً اعلام کرده‌ام و به درستی به دنبال کردن این روابط و اقدامات روسیه و چین ادامه می‌دهیم. حال باید دید که یارکشی پکن علیه کی‌یف خواهد بود یا به نفع آن!

بر گزار کرده بودند و آگاهان امر، همکاری‌های نظامی چین و روسیه را بیانگر ائتلاف غیررسمی دولت‌های این کشورها علیه نظم جهانی لیبرال به رهبری آمریکا عنوان می‌کنند. به هر ترتیب وزیر دفاع چین که حالا در مینسک به سر می‌برد به نوعی به دنبال آن است که همکاری امنیتی در سازمان همکاری شانگهای (SCO) و همکاری دفاعی با ایران و بلاروس را تقویت کند و این دقیقاً همان صحبتی است که او در روز پیش در یازدهمین

چین عموماً می‌خواهد از این مانور وزیر دفاع خود یک بهره‌برداری سیاسی کند و در نهایت یک گزارش میدان با چاشنی دیپلماتیک از درون سفر یک مقام نظامی به بلاروس بیرون بکشد و از آن به عنوان یک اهرم سود ببرد

جهان نما

تحلیل نیوزویک: اختلاف در اوکراین پس از شکست ضدحمله جدی است

ضدحمله مورد انتظار اوکراین تاکنون با شکست مواجه شده و نیروهای این کشور فقط توانسته‌اند با هزینه‌های گزاف وسعت محدودی از سرزمین‌ها را پس بگیرند و با گذشت ۶ هفته از عملیات‌ها، همچنان در شکست شبکه دفاعی روسیه ناکام مانده‌اند. دیوید برنان، خبرنگار نیوزویک در تحلیلی برای این نشریه نوشت و ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین با یک انتخاب دشوار مواجه است؛ با تنی خسته و فرسوده ادامه دهد و نسبت به یک «شکست پرهزینه» خطر کند و یا جلوی ضرر اوکراین را بگیرد و «شکست مضر سیاسی» را بپذیرد.

منابع مطلع به نیوزویک گفتند، عدم وجود پیشرفت باعث تشدید بحث‌های راهبردی در سطوح بالای دولت اوکراین شده است و برخی‌ها را در دفتر ریاست‌جمهوری در مقابل فرماندهی ارتش اوکراین قرار داده است. برخی مقامات اوکراینی خواستار تشبیت موفقیت‌های محدود کی‌یف و آمادگی جهت حملات مورد انتظار روسیه در پاییز و زمستان هستند؛ اما برخی چهره‌های دیگر، مثل ژنرال «والری زالوژنی» فرمانده نیروهای مسلح اوکراین می‌خواهند ادامه دهند.

یک منبع نزدیک به دولت اوکراین به شرط آنکه نامش فاش نشود، به نیوزویک گفت: بی‌شک اختلاف نظرانی میان مقامات اوکراین پیرامون استراتژی نظامی این کشور وجود دارد. در یک طرف، افرادی مثل زالوژنی هستند که قاعدتاً به دلیل مقامشان، می‌خواهند ادامه دهند اما سواالاتی در حوزه سیاسی در این زمینه وجود دارد که آیا در حال حاضر ادامه دادن منطقی است یا خیر.

بر اساس آنچه که مقامات غربی نسبت به «سرعت پایین ضدحمله اوکراین» صراحتاً اعلام کرده‌اند، یک نوع «بازی سرزنش» در کی‌یف در حال شروع است. ضدحمله شکست‌خورده اوکراین، زلنسکی را در یک «بن‌بست» به دام انداخته است. برخی‌ها در راس دولت اوکراین تصور می‌کنند که توسط ارتش این کشور گمراه شده‌اند و این ارتش ارزیابی‌های لازم را نسبت به حملات ارائه نداده است. آن‌ها از این موضوع احساس ناراضی می‌کنند.

اما «اندری زاگورودنیوک» که از سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰ وزیر دفاع اوکراین بود و اکنون مشاور وزارت دفاع است، به نیوزویک گفت که تصورات غلط زیادی در مورد این ضدحمله وجود دارد. او در ادامه گفت: یکی از این تصورات غلط این است که اوکراین به جنگ فرسایشی روی آورده و با این اقدام «روس‌ها را خسته می‌کند» اما اینطور نیست. کاری که اوکراین در حال حاضر انجام می‌دهد، «تلاشی برای کاهش توانایی‌های روسیه جهت دفاع از خود است».

اوکراین باید منابع روسیه را «هیران» کند تا بتواند از خود دفاع کند. همچنین آن‌هایی که برای این ضدحمله زمان تعیین می‌کنند، در اشتباهند. فکر نمی‌کنم ارتش اوکراین وعده تاریخ خاصی را داده باشد. سخنگوی وزارت دفاع اوکراین و دفتر ریاست‌جمهوری این کشور از اظهار نظر نسبت به آنچه که این منابع به نیوزویک گفته‌اند، خودداری کردند.

برخی از تحلیلگران هم مثل «جیمز راجرز» یکی از بنیانگذاران اندیشکده شورای ژئواستراتژی مستقر در انگلیس این چنین توجیه می‌کنند: کی‌یف باید یک دوراهی سخت و بلندمدت مواجه شده است. روس‌ها از اشتباهات خود درس گرفته‌اند و ظاهرآ منابع و قدرت زیادی دارند. البته فکر کنم مادر غرب توقعات زیادی از اوکراین و ضدحمله‌اش داریم اما آن‌ها برای انجام بهتر این کار به تجهیزات نظامی بیشتری احتیاج دارند. تا زمانی که این تجهیزات ارائه نشود، اوکراینی‌ها همیشه در جنگ ضعیف عمل خواهند کرد. جدای این موارد، «برتری هوایی» هم عامل دیگری است که اوکراین آن را ندارد.

این روزنامه آمریکایی می‌نویسد: دولت بایدن بیش از یک سال صبر کرد تا به کشورهای ناتو اجازه ارسال جنگنده‌های اف-۱۶ به اوکراین را بدهد. زمانی که خلبان‌های اوکراینی کار با این جنگنده‌های پیشرفته را فرا گرفته باشند، دیگر برای پشتیبانی از نیروهای زمینی درگیر در مرحله فعلی نبرد و کمک به آن‌ها با این جنگنده‌ها خیلی دیر است.

گفت‌وگوها برای برقراری روابط ریاض و تل آویو ادامه دارد

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا از ادامه تلاش‌ها و گفت‌وگوهای واشنگتن برای نهایی کردن توافق عادی‌سازی روابط میان عربستان سعودی و رژیم صهیونیستی خبر داد. به گزارش خبرگزاری شهاب، ودانت پاتل، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در این باره اظهار کرد: ما به مذاکرات خود برای دستیابی به عادی‌سازی کامل روابط میان تل‌آویو و شرکای منطقه‌ای از جمله عربستان سعودی ادامه می‌دهیم. ودانت پاتل افزود: «ما همچنان معتقدیم که ادغام منطقه‌ای به نفع امنیت ملی آمریکا و همچنین شرکای منطقه‌ای ماست. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درباره اظهارات اخیر الی کوهن، وزیر خارجه اسرائیل که پس از تعیین سفیر عربستان در فلسطین تأکید کرده بود اجازه‌یاد یک دفتر دیپلماتیک در قدس اشغالی را نخواهد داد، گفت: «ظواهر نظر در این باره مختص خود عربستانی‌ها و اسرائیلی‌ها است. اخیراً صحبت‌ها درباره نزدیک بودن عادی‌سازی روابط میان

جمهوری آذربایجان مدعی کشف گور جمعی در قره‌باغ شد

جمهوری آذربایجان از کشف گور جمعی جدید در شهر شوشا در منطقه قره‌باغ کوهستانی خبر داد. طبق گزارش رسانه‌های آذربایجان، بقایای ۱۷ جسد در محوطه زندان شوشا در حفاری‌های انجام شده بین اول تا ۱۵ اوت (۱۰ تا ۲۴ مرداد) توسط کمیسیون دولتی اسرای جنگی، گروگان‌ها و مفقودان کشف شد. حکمت حاجی‌اف، دستیار ریاست جمهوری آذربایجان در «ایکس» (توییتر سابق) نوشت ارمنستان همچنان از ارائه اطلاعات درباره مکان گورهای جمعی برای فرار از مسؤلیت خودداری می‌کند. رسانه‌های جمهوری آذربایجان در ماه ژوئن هم از کشف گور جمعی در روستای «سارچالی» منطقه «اغدام» و کشف بقایای چهار نفر خبر دادند. آذربایجان مدعی است قره‌باغ کوهستانی از زمان جنگ اول بر سر این منطقه

با محور نشست کمپ دیوید انجام شد؛ رایزنی دیپلمات‌های ژاپن، آمریکا و کره جنوبی

وزارت خارجه ژاپن اعلام کرد که دیپلمات‌های توکیو، ایالات متحده و کره جنوبی مذاکرات آنلاینی را برای رایزنی در مورد نشست سه‌جانبه آتی که برای جمعه برنامهریزی شده، بر گزار کردند. به گزارش اسپوتنیک، در بیانیه وزارت خارجه ژاپن آمده است که «یوشیماسا هایاشی»، «انتونی بلینکن» و «پارک این» وزرای خارجه سه کشور ژاپن، آمریکا و کره جنوبی بار دیگر تأکید کردند که «وضع پیرامون سه کشور به‌طور فزاینده‌ای متشنج می‌شود، بنابراین همکاری‌های سه‌جانبه‌نه‌تنها در ارتباط با کره شمالی، بلکه برای حفظ صلح و ثبات در منطقه و فراتر از آن و همچنین برای تحقق مفهوم یک منطقه آزاد و باز هند-آرام، اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کند. در این بیانیه آمده است که وزیران این سه کشور معتقدند که نشست آتی در ۱۸ اوت «فرصتی تاریخی» برای همکاری سه‌جانبه خواهد بود. قومو کیشیدا، نخست‌وزیر ژاپن امروز (پنج‌شنبه) برای شرکت در نشست سه‌جانبه سران

تأکید پنج کشور و دبیرکل اتحادیه عرب بر لزوم حفظ یکپارچگی سوریه

وزرای خارجه عراق، مصر، عربستان، اردن و لبنان و دبیرکل اتحادیه عرب در نشست کمیته عربی ارتباط با سوریه در قاهره، ضمن بررسی مسائل دارای اهمیت مشترک، بر لزوم اتخاذ گام‌های عملی و موثر با هدف پایان بحران سوریه در راستای حفظ یکپارچگی، تمامیت و حاکمیت سوریه تأکید کردند. به گزارش الجزیره، در بیانیه نشست کمیته ارتباط عربی با سوریه آمده است: تنها راه حل بحران سوریه راه حل سیاسی است و ما مشتاقانه منتظر از سرگیری کار در مسیر قانون اساسی هستیم. در ادامه این بیانیه آمده است: از اعلام سازمان ملل متحد و دولت سوریه مبنی بر دستیابی به توافق بر سر ارسال کمک‌های بشردوستانه استقبال می‌کنیم.